



עושים תקשורת

דבר המפמ"ר

למורות ולמורי מגמות טכנולוגיות תקשורת, שלום רב,

בפתח שנת הלימודים תשפ"ז אנו מצויים עדיין במציאות מורכבת, ומוטלת עלינו משימה חינוכית חשובה: לחזק את רוחם של תלמידינו, לעודד את כוחות היצירה ולאפשר להם לבטא את עולמם האישי, החברתי והערכי במגוון דרכי יצירה.

עדכונים חשובים לקראת שנת הלימודים תשפ"ז:

1. על פי הנחיות ההיבחנות במקצועות המגמה לשנת הלימודים תשפ"ז, יתקיימו במתכונת חיצונית, בכפוף להנחיות אגף הבחינות.
2. בשנת הלימודים תשפ"ז יוגשו כל פרויקטי הגמר של תלמידי י"ב בהפקת סרטים תיעודיים ועלילתיים – שאלונים: 862387, 862589, 828387, 828589 – על פי דגם אחיד של [תיק הפקה דיגיטלי](#). לא יתקבלו תיקי הפקה שאינם ערוכים בהתאם לפורמט שנקבע.
3. כניסת הבינה המלאכותית לחיינו מצויה בעיצומה, והיא משפיעה על אורחות חיינו, על תהליכי הלמידה ועל אופי היצירה. בהתאם לכך נוסחו [עקרונות יסוד](#) [ההנחיות מקצועיות ואתיות מפורטות](#), שנועדו להסדיר שימוש ראוי בכלי הבינה המלאכותית ואת אופן הערכת התוצרים הנוצרים בסיועם. בעידן של פוסט אמת ובינה מלאכותית, המשימה החינוכית הניצבת בפנינו היא לעודד שימוש מושכל בכלים אלה במרחב הלימודי, ובד בבד להקנות לתלמידות ולתלמידים מיומנויות של חשיבה ביקורתית, עצמאית ופרשנית, לצד היכולת לנמק את בחירותיהם היצירתיות והמקצועיות. יש לקיים עם התלמידים דיון מסודר בהנחיות אלה, לשם הבנת הכללים, הפנמתם ויישומם בתהליך היצירה.



4. פירוט דרישות להפקת פרויקטי הגמר בהתמחויות השונות לתשפ"ז

- [קולנוע עלילתי ותיעודי \(3110 2110\)](#)
- [צילום סטילס \(2120\)](#)
- [פודקאסט/תסכיתים \(3110\)](#)
- [וידאוקאסט \(3110\)](#)
- [עיתונאות ופרסום בדיגיטל - קמפיינים חברתיים \(3120\)](#)
- [למ"ד](#)
- [מכללות על תוכניות](#)

5. רשימת הצטיידות להתמחויות השונות

6. מתווה ההיבחנות של המקצועות המובילים מפורסם באתר המגמה. מיקוד הנושאים לבחינות - יפורסמו בהמשך.

7. מקצועות המגמה ילמדו בהתאם [לתפיסה החינוכית](#) שלאורה עוצבו תוכניות הלימודים ובחינות המגמה. מטבע הדברים, העיסוק בייצוג המציאות באמצעי המדיה, וכן ביצירתם של התלמידות והתלמידים, מזמן אל קדמת הבמה סוגיות פוליטיות, חברתיות ומוסריות השנויות במחלוקת. זוהי נשמת אפם של מקצועות הלימוד שלנו. עם זאת, חשוב להקפיד כי השיח בכיתה יהיה שיח ביקורתי, מקצועי וחינוכי, המתמקד בניתוח המידע והטקסט התקשורתי באמצעות שאלות הנוגעות לבחירת אמצעי המבע, למסגור ולייצוג המציאות, למשמעויות הגלויות והסמויות של הטקסט, ולהקשרו הרחב בשאלת חיזוקם או החלשתם של היסודות הדמוקרטיים שעליהם מושתתת מדינת ישראל. יש להימנע מהפיכת הדיון לדיון פוליטי-מפלגתי. זכותו של כל אדם להחזיק בדעות פוליטיות עצמאיות, אולם במסגרת מקצועות המגמה עיסוקנו מתמקד בהקניית אוריינות מדיה ביקורתית ואוריינות אזרחית פעילה.



8. במקצוע 'תקשורת וחברה' נוסחה אמנה מחייבת למורה ולתלמיד ויש לשלבה במהלך הוראת הזירות השונות ולקיים דיו פתוח עם התלמידים באשר לעקרונותיה.

9. פירוט ארבע מיומנויות המאה ה-21 הבאים שיש להטמיע בהוראת המקצועות הנלמדים במגמות טכנולוגיות תקשורת.

10. כל הרכזים בכל ההתמחויות מתבקשים להקפיד ולהחתים את כל תלמידי המגמה כבר בכיתה י' על טופס טיפול הולם בקניין רוחני המצוי גם בתיקי ההפקה הדיגיטאליים. נא וודאו שהחומרים הכלולים בפרויקט הגמר כגון: טקסטים כתובים, צילומים, קטעי אודיו ווידאו וכ"ו, אשר חלים עליהם חוק וכללי הקניין הרוחני, יטופלו בהתאם להנחיות אלה. בכל מקרה כל ציטוט ושימוש בחומר שאינו נוצר ע"י התלמיד כולל שימוש ב AI, חייב בציון מפורש ומלא של המקור ממנו נלקח החומר. אי מתן קרדיט כאמור יביא להורדת ציון בבחינת פרויקט הגמר.

11. הנחיות בטיחות בעבודה המעשית:

כל מורי ההפקה בהתמחויות השונות מחוייב לרענן בפני תלמידיו לפני כל שימוש בציוד הפקה למינהו, את הוראות הבטיחות בעת השימוש באמצעי הפקה כגון: מצלמות, מקרופונים, גריפים, תאורות ומתקנים נלווים בעת השימוש בהם באופן או בלוקיישנים שונים. על המורה חובה לעיין בהוראות הבטיחות שפרסם המשרד ולנהוג על פיהן.

להלן מקצת מההנחיות:

עבודה בניגוד לכללי בטיחות בסיסיים המחייבת הפעלת שיקול דעת ומחשבה מוקדמת, עלולה לחשוף את תלמידנו בפני סכנות שונות: התחשמלות, כוויות ונפילה מגובה בעת טיפוס בסולם בעת כיוון תאורות וכ"ו. על כן יש להקפיד בחבישת כפפות חשמלאים תקניות, נעילת נעליים סגורות, אי הכנסת מזון ונוזלים בסביבת מכשירים חשמליים, קבלת הסמכה לטיפול בסולם על פי תקנות המחייבות בנושא ושימוש בציוד תקני ולא מאולתר, בחינת מסלול הנסיעה, דרכי ההגעה ושעות הפעילות בלוקיישנים עם ציודים ובלעדיהם, ידוע ההורים וקבלת אישורם על פי הצורך להפקות בלוקיישנים (נסיעות, פעילות בשעות ארוכות, מאוחרות וכד'). אנא הקפידו על שמירת כללי הבטיחות למען שמירת שלומם וביטחונם של תלמידנו. כאמור חובה לעיין בכל ההנחיות שפרסמו בהוראות הבטיחות ולנהוג על פיהן.



12. יש להקפיד על חלוקת השעות כמפורט בנספחים :

- בסיס הדיווח בחטיבה העליונה מפורט בעמוד 9 בחוברת יש פירוט של מספר קבוצות בשעות ההתנסות לפי קבוצות התקצוב השונות. לידיעתכם מודל התקצוב של שכ"ל בחט"ע מתבסס על 36 תלמידים בכיתה וחלוקה ל-2 קבוצות של 18 תלמידים בקבוצה בשעות מעבדה/סדנא.
- יש לשים לב לטבלה הכוללת פירוט מלא של הקצאת שעות לתלמיד (ש"ש) על כל המרכיבים כפי שמעביר המשרד לבעלויות.
- חלוקת השעות למקצוע מוביל ומקצוע ההתמחות במגמות שלנו.
- תלמיד מגמה חייב בלימוד ובבחינה של כל אחד משלושת מקצועות המגמה : מקצוע א' (מדעי או מדע וטכנולוגיה לכל) + מקצוע ב' מקצוע ההתמחות המהווה את התשתית העיונית להבנת מורכבת תחום המקצוע + מקצוע ג' -מקצוע ההתמחות שבו באה לידי ביטוי היכולות המעשיות והיצירתיות במסגרת פרויקט הגמר. **חלה חובה ללמד את מקצועות המוביל וההתמחות ברמה של 5 יח"ל כל אחד!**
- ההיבחנות המקצועות המובילים:תקשורת וחברה;אופטיקה ישומית בצילום;אופטיקה ישומית בקולנוע **תתבצע בכיתה י"ב בלבד!**

13. באתר המגמה: "[עושים תקשורת](#)" מרוכז כל המידע המנהלי הכולל הנחיות להיבחנות ותוכניות לימודים במקצועות השונים במקומות היעודיים בכל מגמה ומגמה. תכנים הפדגוגים כגון: תכניות לימודים, מתודולוגיות הוראה, מערכי שעורים למורה ולתלמיד, מצגות סרטונים, השתלמויות ופעילויות. אגרון מושגים ועוד מופיעים [במרחב המודל של האתר](#). ניתן למצוא את הקישור למודל גם בתחתית דף השער של האתר.

['הכל בכף היד'](#) - הוא מרחב הכולל יחידות למידה מתוקשבות, אשר נועדו להנגיש מידע מקצועי לתלמיד ולמורה, בכל מקצועות המגמות שלנו, ישירות ל"טלפון החכם" ללא סיסמאות, לעבודה שוטפת ופשוטה. 'במודל' תמצאו מאגר עצום של: חומרי למידה, מערכי שיעורים אינטראקטיביים, סביבות למידה ייחודיים לתלמיד ועוד.

14.הנחיות כלליות:

א.הבחינות של 30% (חומר הרשות בהערכה בית ספרית) במקצועות המובילים ב"תקשורת וחברה" ס.ש 788283, ב"אופטיקה ישומית בצילום" וב"אופטיקה ישומית בקולנוע" ס.ש 814283, יתקיימו באחד משני האופנים:



א. **לקבלת שכר** באמצעות המרב"ד יעשה על פי המתווה המפורסם באתר המגמה ביחס למרכיבי הערכה של המקצוע. במקרה זה על המוסד לפתוח דרישה בשילובית לתלמידים הנבחרים, להחתים את מנהל/ת המוסד, לאחר מכן להחתים את הפיקוח על הנספח המונפק ע"י השילובית, להעלות את הנספח החתום לשילובית ולשבץ את המורה המלמד לצורך הערכת הבחינה. המורה יזין את הציונים באפליקציה. בסיום התהליך המרב"ד יעבור על הנספחים ויאשר את תקינותם על פי נוהל זה.

ב. שלא על פי המתווה וללא קבלת שכר בדיווח הציון במערכת הבית ספרית.

בכל מקרה **חלה חובה** על כל מורה להעביר לצוות הפיקוח, מדגם מייצג של הבחינות/העבודות בכל אחד משני האופנים כולל הציון (עבודה מצטיינת, בנונית וחלשה).

ג. קבלת מקדם הטבה (בונוס) בגין בחינה במקצועות המגמה, משתנה בכל מוסד להשכלה גבוהה. באחריות התלמיד להיכנס לאתרי הרישום במוסדות להשכלה גבוהה ולוודא את הנושא.

ד. משרד החינוך אינו אחראי לנושאים הקשורים לגיוס לצה"ל או לקדימות לשירות ביחידות מסוימות. כל בירור צריך להיעשות מול גורמי צה"ל המוסמכים.

ה. יש לקרוא היטב ולהקפיד ולנהוג על פי [כללי האתיקה בהפקות](#) בכל ההתמחויות השונות במגמה.

ו. חלה חובת קריאת ההנחיות הללו, והמידע המופיע באתר המגמה ובאתרי המודל הרלוונטיים לכל מורי המגמה. באחריות כל רכז/ת לוודא כי כל מורי המגמה קראו את המידע ופועלים על פיו. כל הנכתב באתר בנוגע לאופן ההיבחנות (חיצוני או פנימי) של כל הבחינות ופרויקטי הגמר במגמה, הינו נכון ועדכני למועד פרסומם בלבד. למען הסר ספק: ההנחיות הקובעות והסופיות הן אלה המפורסמות באתר אגף הבחינות ובפרסומי חוזר המנכ"ל. באחריותכם לעקוב אחר פרסומים אלה ולפעול על פיהם.

מינהל החינוך הטכנולוגי
הפיקוח על מגמת טכנולוגיות תקשורת



משרד החינוך

אני מודה לצוות הפיקוח על עבודתו המסורה ומאחל למורי ולמורות המגמה,
למחנכיה, לתלמידיה ולתלמידותיה שנה טובה וברוכה, שנת בריאות ויצירה "וְהָיָה
מַעֲשֵׂה הַצִּדְקָה שְׁלוֹם וְעִבְדַּת הַצִּדְקָה הַשְׂקֵט וְכָטַח עַד עוֹלָם" (ישעיהו לב יז).

יוסף בר דוד

2727

מנהל תחום דעת טכנולוגיות תקשורת